

ವಾರ್ತೆ

మంచి మాటయే గొప్ప అలంకారం. ఆభరణాలన్నీ
సరిస్తాయి కాని వాక్కు అనే ఆభరణం ఎన్నటికీ
నశించదు.

న- భర్తృహరి

నజరానాలకూ పరతులు!

దేశ రాజకీయాల మాటున 'నీ కడ నాకది' అని ఉపకారాలు ప్రత్యవసరాలూ తంతు నడుస్తున్న దారితోనే 'ముందున్న ఉచితంగా మీకు, ఆ తర్వాత శబ్దమస్తున్నానా' అనే దౌరణితో బిల్లులూ వ్యవహారాలూ పడిపడిగా నడచి పోతున్నాయి. ఇవన్నీ భారత దేశానికి సొంతం అనకోవడం సరికాదు. తాజాగా అమెరికా అధ్యక్షుడు డోనాల్డ్ ట్రంప్ మహాశయము 'ఇదేదో బాగుందని' ఆనందించేందుకు సిద్ధపడేవాడన్న సరికేతలా కనపడుతున్నాయి. అమెరికా రాజకీయ పాలనా వ్యవహారాల్లో ట్రంప్ విధానాలు ఎప్పుడూ చర్చనీయంకావాలనే ఉంటున్నాయి. ఎప్పటికెప్పుడో అవసరమౌతూ! అప్పటికేదే మాట్లాడటం అయినకు తెలియని వీధివ్య. ప్రజలకు అర్థిక ప్రయోజనాల లభిస్తామనే హామీలు, వస్తులూ తగ్గింపులు, కొందరు ప్రజలకు ప్రత్యేకించి ఏదో ఓ మేలు చేస్తాన్నామని చెప్పవలసిన దౌరణితో 'ఉచితంగా ప్రకటించడం సర్వసాధారణమై పోయింది. ఈ ధోరణిని వంట బియ్యంమకున్న (ట్రంప్ అమెరికా ఓటర్లకు బంపగల ఇవ్వగల ఇవ్వరు. త్వరలో జరిగే మధ్యంతర ఎన్నికల్లో తమ పార్టీకి ఘనవిజయం లభించి పరిపక్వతని నియంత్రణ కొనసాగిస్తే ప్రతి ఒక మర్యాదనునీకీ 3వేల డాలర్లు ఉచితంగా అందజేస్తారని ప్రకటించారు. నిజానికి ఒక పక్క ట్రంప్కు ప్రజాసేవాభిజ్ఞానా తగ్గిపోతుందని వలసలేర్పాలు అధ్యయన విశ్లేషణలు చెబుతున్నాయి. అమెరికా ఎన్నికల చరిత్రలోనే ఇలాంటి ఇఫరే ఇవ్వడం ట్రంప్ నుండే మొదలుపెట్టారేదే. ఒకపక్క ఇలాంటి మిఠాయి అనుకుంటే యుద్ధంలో వ్యవసానాలుఅలూ తేలకపోగా మళ్ళీవళ్ళీ విదేశీయుల రగులుతున్నాయి. ఆ యుద్ధానికీ అయినా, అవుతున్న ఇవ్వల్ల అంత తక్కువేమీ కాదు. అయినా ట్రంప్ మాట్లాడిన ట్రంప్ అంబులంటే యుద్ధంతరం కర్ర కొరకాని కొద్దుగా మానట్లే. అందుకైన ఇవ్వల్ల కూడా తడిసి మోపడిని విశ్లేషకులే చెప్పన్నారు. అయినా అమెరికా చెక్కుచెదరని ఆర్థిక బలంతో ఉండని చెప్పకోవడం విశేషం. ఎన్నికల్లో అధికార పేషెట్లతో పార్టీకివలసిన గాలివిస్తారదన్నది గత ఆరవరాజుల బయటకు వస్తున్న సమాచారం. ట్రంప్ ఎప్పుడు ఏమి చేసినా ఎలాచేసినా, సంపదనాత్మకంగానే ఉంటుందన్నది ప్రపంచానికి తెలిసిందే. ఈసారి ఆయన 'ట్రంప్ డివిడెండ్' వేరట నజరనాలు ప్రకటించారు. ట్రంప్ చేపట్టే, నిర్వహించే వలస ఇప్పటికే పేషెట్లకే పార్టీ పరపు నానాటికే తగ్గిపోతోంది. దానిని కిందకు దిగజ్ఞానకండా ట్రంప్ పన్నిన వ్యూహాల పాచికలు పారేబట్టులేదు. అమెరికాలో 20 కోట్ల మందికి పైగానే మర్యాదలను ఉన్నారని వారందరికీ తన మేలు ప్రకారం ఒక్కొక్కరికీ 3వేల డాలర్ల వొప్పున ఇవ్వాలి వన్న కీసనం లక్ష కోట్ల డాలర్లు అవసరపడేతుంది. అమెరికా ఖజానా తీవ్ర ప్రద్యోబిజ్ఞ సమస్యలేతలబద్ధలు కొట్టబడుతోంది. ఇప్పటికే బాగా అప్పులో మునిగిపోయింది. బుధధారం డెలావేలో జరిగిన రిపబ్లికన్

కార్యక్రమంలో ట్రైవే ఎంతో ధీమాగా కానుకలు ప్రకటించారు. అమెరికా తన పౌరులను వాణాదారులుగా భావించి ఇలా డిడిలను అందజేస్తోందని గురితేలో మాట్లాడారు. కానీ ఇంతటి ఉన్న ప్రదర్శనలైనా, అప్పుడేలో మాట్లాడిన జానాకు మరింత లోటులో కూరుకుపోయేటట్లు చేస్తోంది. దాదాపు 18 ట్రిలియన్ డాలర్ల వాల్స్ట్రెట్ లోటులో ఉంది. విద్యుత్తును గౌరవించడనే మర్యాదను గెలిచి నున్న అంబానీ వారి కేసు అందుకునే డిడిలను ఎంతో ఆకాంక్షా స్థాయిలో ఉందని ప్రకటించారు. దాదాపు ఆరున్న ప్రసంగాన్ని పోల్చి మాన్వే యావత్తుభారతంలో వివిధరాష్ట్రాల ఎన్నికల్లో ఓటర్లను ఆకట్టుకునేందుకు ఆయా ప్రభుత్వాలు పోర్టులు ప్రకటించినట్లుగానే 'ఉదితాల్ స్థాయిలో ఉన్నాయి. ముందు ఇన్నినా తర్వాత ఇన్నినా మర్యాదన ఓటర్లకు ఆర్థిక ప్రయోజనాలు కల్పిస్తానని చెప్పడమంటే దానిని 'ఎంగ'గానే భావిస్తారు. ప్రస్తుత పరిస్థితిలో ట్రైవే ఏ లెక్కన ఇలాంటి ఉదితాల్ ప్రకటించాలి? కానీ ఆమె రికాకు కారాగారానికి మరింత భారమే. అంతేగాదు అమెరికాలో కనీసం 10 లక్షల మంది 'ఓడమా కేరీ' లబ్ధిదారులకు 500 డాలర్ల రిజేట్ చేర్చులు కూడా ముందూ ఇవ్వ నున్నట్లు హామీ ఇచ్చారు. గత టైమ్స్ ప్రభుత్వ హయాంలో ఓడమా కేరీ 80వ ప్రజాసంఘటి ప్రేమియం అధికంగా మనూలు చేశారని ఆది నుంచి ట్రైవే ఆక్షేపిస్తూనే ఉన్నారు. ఈసారి తాము ప్రతి ఓటర్కీ అధిక ప్రేమియం సొమ్మును వాచను ఇవ్వనున్నట్లు తెలిపారు. ఇన్ని రకాల ప్రయోజనాల విషయంలో ట్రైవే గుమ్మస్తున్న రాకానాకు న నిధులు ఎలా సమకూరుస్తాయో ఆయన చెప్పకపోయినా ఉపాధ్యక్షుడు జేడ్ వాన్స్ వివరణ ఇచ్చుకోవాల్సి ఉంది. ట్రైవే 'డిడిలెండ్' అందుకునే వారి జాబితాల్లో సవన్నులు ఉందని తెల్పి మర్యాదలుంటేనే కానుకల సొమ్మును సులభంగాదాకూ వచ్చే ఆదాయంనుంచి ఖర్చు చేస్తారని వివరించారు. ఈ సరికే అమెరికన్లు ఆరోగ్యవీధి రుసుములు, ప్రేమియంలను భారం అధికంగా మోస్తున్నారు. ఈ నేపథ్యంలో ఎంతో ఉంది తమ ఆరోగ్య వీధి పోలీసులను తగ్గించుకోవడం లేక ఉపసంహరించుకుంటున్నారు. ప్రజల్ని అనక రకాలుగా ఇబ్బందుల పాలు చేస్తున్న ట్రైవే పాలన కత్తికొత్త నజరానా ప్రకటన నేపథ్యంలో రిపబ్లికన్ల పట్ల అమెరికీ ఆరణజహాపగలదో వేచి చూడాలి. విద్యుత్తుమిటుంటే తానిచ్చే నజరానాలు అమెరికాలోనే ఖర్చు చేయాలిట. ఏ కెనడానో, జర్మనీ, స్వీడన్ వల్లె కానీ చేస్తానంటే ఉదగరదని పరకతులు చెబుతూ. ఇలాంటి కార్యక్రమాల ఎలా పోర్టు చేయారో ఎక్కడ ఖర్చు చేయారో చెప్పతూ పరకతుల పరిస్థితులను ట్రైవేలో మామూలుగా లేదనకోవాల్సి ఎన్నికల ముందు ఇలాంటి ప్రకటనల ప్రతితికమే అయినా ట్రైవే జలకల లోగంగా, అమెరికన్ ప్రజాస్వామ్యంలో ట్రైవే తరహా ముద్ర అంటే ఇదేనేమో!

ప్రజాస్వామ్యాన్ని ప్రహసనం చేయొద్దు

సోమ, మంగళవారాల్లో కొందరు గౌరవసభ్యులు వాడిన భాష, వ్యవహరించిన తీరు పరాకాష్ఠగా చెప్పొచ్చు. క్షమాపణ వర్సం మొదలైంది. తర్వాత బీఆర్ఎస్ సభ్యులను సస్పెండ్ చేయడంతో నన్నెస్సన్ వర్సం మొదలైంది. ఏదిఏమైనా ఎంతో విలువైన సభాకావ్యాల వృద్ధా చేసి, వ్యక్తిగత దుష్పరిణామ చేసి అవి అందరు వినడమే కాదు టీవీల ద్వారా వీక్షించిన తర్వాత ఇప్పుడు క్షమాపణలు చేసుకుంటే, రికార్డుల నుంచి తొలగిస్తే ప్రజలు మరిచిపోతారా అన్నది ఒక్కటిగా అలోచించాలి. అవేకానీలోన్ అనారోపితంగా మార్చాడనే ఆ తర్వాత క్షమాపణలు చెడితే వారి గౌరవం వారి శిరవలెనవుతుంటున్నట్లు అవుతుంది. ఇప్పుడు కేసుల వర్సం మొదలైంది. మొత్తం మీద ప్రజాస్వామ్యానికే పట్టుగమ్మలుగా రాష్ట్రాంగులకే పట్టిపెట్టగా భావిస్తున్న పట్టసభలో తార్కాకమాలు జరుగుతున్న తీరు అందరినీ కలవలెస్తున్నది. ఇప్పటికైనా మనసుపెట్టి పార్టీకు అతీతంగా అందరూ అలోచించాల్సిన తరుణమిది.

23

కాల్పవృక్షమునా మారులాడున్నట్లుగా ఉంది అనిపించుకొని రాష్ట్ర శాసనసభలో కొందరు నేతలు వ్యవహరిస్తున్న తీరు, ఆదర్శ అమయ లేకుండా పెరిగిన ధరలు, మల్లభావ పరిస్థితులతో ప్రజలు అల్లాడుతుంటే వ్యక్తిగత దుఃఖజలతో, మారులాలుతో శాసనసభలో బాధ్యత కలిగిన ప్రజాప్రతినిధులు వ్యవహరించుకుంటుంటే ప్రజాస్వామ్యమూలులు జీర్ణీయం కోలేకపోతున్నారు. కొందరు సంభలు వ్యవహరిస్తున్న తీరు, చేస్తున్న విశ్వాసాలు, మళ్లడుతున్న మూలు విని మిమ్మోహితున్నారు. మీరా కనారుకులు అనుభలు ముక్కున వేలేనుకుంటున్నారు. ఉనార అన్నదాతల పరిస్థితి అందోళనకరంగా ఉంది. ఖరీఫ్ అదను దాడిపోయిందనే చెప్పొచ్చు. నూపరి ఎలేసినో ప్రజాపం ఖరీఫ్ సాగుపై తీవ్రంగా మాపుతున్నది. అంకోకపక్కు ధరలు అంతరిక్కు కుచ్చున్నాయి. ఆకానోటి ఎగిడాతున్నట్లుగా పరిస్థితి కన్నుస్తున్నది. రాజోయే కరవును దృష్టిలో ఉంచుకొని కొందరు ధరారులు పెద్దతొత్తున నరుకులను నల్ల బజారుకు కరలింది పెద్ద సేనుకుంటున్నట్లు వార్తలు అందుతున్నాయి. ఏ కోణం నుండి మనసా నూమూల జీవితం అతలాకుతలమ పుతున్నది. మరోపక్క నేరాలు, ముఖ్యంగా మహిళాపై ఆధ్వరాలు, పట్టుపగలు వాత్యలు తెలిగిపోయాయి. జక ప్రమాదాలు గరింది చేపుకొచ్చేదే. శాంతిభద్రతల పరిస్థితి నిపురుగొప్పిన నిపులా ఉంది. ఇలాంటి దుర్భర పరిస్థితుల్లో రాష్ట్ర ప్రజలు జీవనం సాగిస్తుంటే ఉప్పుడు జరుగుతున్న రాష్ట్ర శాసనసభ నమాప్తాలు ఏ తీరుగా ఉన్నాయి? బాధ్యత కలిగిన గౌరవ ప్రజాప్రతినిధులు వ్యవహరించాలిని తీరు ఇదేనా? మీట్ల మనకేమీ చేయగలరు? అన్న సంయం, అందోళన కూడా కలుగక తప్పదు లేదు. మనది పాపైమంటరి శాసనస్వామ్య వ్యవస్థ, రాష్ట్రానిని సంబంధించినంతవరకు శాసనసభ అధ్యక్షులతో వేదిక. ప్రజలకు సంబంధించిన ఏ నమస్వ అయినా అక్కడ నమగ్రంగా పర్చింది అన్యోకోణలో పరికరింది, అధ్యయనం చేసి, నిర్ణయం తీసుకోవాలి. అన్నికారంతో ఉన్నవారు చేసేప్రభక్త్య కార్యక్రమాల ఇందిదీని నమీర్ణించాల్సింది అక్కడే. అధికారులు, పాలకులు తప్పులను ఎత్తిపూచి ప్రజల దృష్టికి తీసుకువచ్చేది కూడా అక్కడే. అందుకే రాజ్యాంగం నిర్మాతల శాసనసభ్యులకు నకల సాకరాలు కల్పించారు. తమ ఆధిపత్యాలను నిర్మించారు, నిర్మిచామటంగా వ్యక్తం చేసే అవకాశాలు కూడా ఎచ్చరిచారు. నాయున్యాల నుంచి కూడా రక్షణ కల్పించారు. ఇక్కడ చేసే వ్యాఖ్యలపై కానీ, మీరు అంపై కానీ మరచిందే జ్యోతి చేసుకునే అవకాశం లేదు. అంతటి స్వేచ్ఛను వారికి కల్పించారు. గతంలో ఈ శాసనసభ కార్యక్రమాలు ఎంత హుందాగా జరిగేవో అందరికీ తెలిసింది. నమస్వనిర్వహణ సజ్జెక్టుపరంగా పర్చులతలు ఎన్నో పరోకుంటుంది. అనిదీనిన ముఖ్యంగా నమా వేలలో

ದಾಹಿರ ಸಾಯಿಬಾಬ

పాల్కాడ అవకాశం పొందినవారు ఎంతో ముందుగా నష్టజ్ఞులకు సంబంధించి పురావరాలు సేకరించి, అధ్యయనం చేసి, వర్తమానానా ప్రాధికారంతో నష్టాల ప్రసంగించేవారు. వీరిని పరిశీలించి, పరీక్షించి వారిని ఎవరినిగా తీసివేసినట్లుగా వాదనలనుపంపేది. వీనేవారికి కూడా ఎంతో ఆసక్తికరంగా, మరెన్నో కొత్త విషయాలు తెలుసుకునే విధంగా ఉండేది. ఏది తమకు ఆమోదయోగ్యమో, ఆపరణయోగ్యమో ప్రజలకు అలాంటి చింతనేనే విధంగా ఉండేది. కానీ రాను రాను పరిశీలించినవారిలోపాల్కాడ, ఆ విలువను గుర్తించి, రింబిహోతున్నారు. వ్యక్తిగత దూషణలు, తిట్లు, బూతులు,

ఒక్క మాట

సామాన్యాలకు శాసనసభలో నెలవుగా మారుతున్నది. ప్రతి రోజుగా ఏదో ఒకటి ఏవారందరైనావెనకబడి, అసలు సమస్యనే పక్కనబెట్టి పట్టించుకోవడం కొందరు నేతలు ఆరితీరిపోయారు. వెంటకారం చేపాలు అన్నిటికంటే మించి రన్నింగ్ కామెంట్స్ లు, ఒకరిని కొరకు కించపరిచే వ్యాఖ్యలతో సభాగోరవాన్ని గొడిగ్రాసు స్పృహను. మొన్న శాసనసభ నివాదాలు రాసిన నల్ల టీ పద్ధతుల ధరించి వచ్చిన సాసనసభ్యులను అడ్డుకో ముఖ్యంగా మహిళా ప్రజాప్రతినిధుల పట్ల బోలీ సులు వ్యవహరించిన తీరు పలు విమర్శలకు తావిస్తున్నది. అలాగే కొందరు శాసన సభ్యులు ఆ నల్ల టీపద్ధతులను విప్పి పోలీసులపై విసిరివేయడం అందులో మహిళా ఉద్యోగిని ఉంటుందనిపై ఆభంగతనాలా వ్యవస్థాపితమైనా. అసలు బీఆర్ఎస్ సభ్యులు నివాదాలలో కూడిన నల్లరంగు టీ పద్ధతుల ధరించి నేరుగా అనిట్లీ మూడో నెలారకు గేటు పక్కన వచ్చారని ఒకప్రతా విభాగం ముఖ్యంగా నివాదాల సేవూ విమర్శకు అంతు వేషలమైందో అర్థమవుతుంది. ఇక ఆ విషయాన్ని అలా వదిలిపెడితే సమస్యలపై నిర్మాణాత్మక విమర్శల కంటే ఒకరిపై ఒకరు ఎత్తులు, ఫైఎత్తులు, పిఎత్తులు, ప్రతిపిత్తులు, వ్యూహాలు, ప్రతివ్యూహాలతో పుష్కలకాలాన్ని గడిపిస్తున్నారు. సమస్యల పరిష్కారం కంటే ఆ సమస్యలను ఎత్తిపూచుతూ, పాలకపక్షాన్ని ఇరుకున పెట్టి ప్రజల ముందు పాలకులను అనుమర్చుతూ, అవినీతి విమర్శలను నిలిజ్జేయడంకూ శాయశక్తులా కృషి చేస్తున్నారు. పక్కటె ఎ సమస్యల వచ్చినా పాలకపక్షంపై ఎలా సందించా లనడే తప్ప ఎలా పరిష్కరిద్దామన్న ఆలోచన ఉన్నట్లు అనిపిస్తుందనడం లేదు. పాలకపక్షం కూడా ఇందుకు భిన్నంగా వ్యవహరించడం లేదు. గతంలో ఇలాంటి పరిస్థితులు ఈ రాజకీయ దశని దెప్పిస్తాయి. అంతగాతాన అవుతుంది రాజకీయ వ్యూహాలు, ఎత్తులు, ఫైఎత్తులు లేవని కాదు.

ఒకరికి కొత్త జీవితం, కొందరికి ఇంకా నిరీక్షణ!

మనషి విలువ అతని మాటలనుబట్టి, చేతలనుబట్టికాక, అతను జీవితంలో ఎలా మారుతున్నాడనే దాని మీదనే ఆధారపడి ఉంటుంది.

జీవితంలో ఎన్ని కోట్లు సంపాదించినా కలగని ఆనందం ఒక మంచి మిత్రుణ్ణి పొందినప్పుడు కలుగుతుంది.

అరవింద ఘోష్

ఎస్. రాధాకృష్ణన్

ప్రజావాక్కు

ముఖ్యమంత్రి గారు మాట నిలబెట్టుకోండి

దొంగజాబాల ఆక్రమించిన ప్రభుత్వ భూములను స్వాధీనం చేసుకోలేని అధికారులు, మంత్రులు రాష్ట్రాన్ని ఏమి పాలిస్తారు? రోజుటికాదు వలస చేతుల పట్టిన జాబాల దొంగజాబాల ఆక్రమించిన భూముల వివరాలు, సర్కింగుంబర్లు, విస్తీర్ణం, వాళ్ళు ఎలా మోసంచేస్తుంది, ముత్తం రహస్యం భూమి కప్పవది సేకరించి, ఇన్స్టిట్యూషన్లపై ప్రభుత్వ భూముల దొంగలుఆక్రమించి, ఆక్రమణచేరతుంది మోసం చేస్తున్నారని, సమాచారవాళ్ళు పట్టుకొంద, అధికారులకు వ్రాసి దొంగజాబాల గుట్టు మొత్తం బయటపెట్టి , స్వాధీనం చేసుకోండి. అదే సాధ్యంలేదు చేసుకోవటం చేతగాని తనసోదో దారులు,కంకర్లర్లు, రాజకర్మి బలం గలవారు ఇలా రాష్ట్రానికి ఏమి న్యాయం చేస్తారు? లక్షలు లక్షజీతాలు దండగ. అతివిధంగా తమ బాధ్యత వరదిన ప్రజాపతి నిధులకు ఆదాయ పడవులలో ఉండి అత్యంత కూడా లేదు. ముఖ్యమంత్రి గారు మదవులలో చేసుకోండి. మీదపడ్డ ఆక్రమిస్తే జైలేరగిఅన్నారు.మిర్రెనా మాట నిలబెట్టుకోండి.

- నార్సే వెంకటసుబ్బయ్య, ప్రకాశం జిల్లా

అతివేగం ప్రమాదం

అతివేగంతో వాహనాలు నడవడం వల్ల ప్రమాదాలకు గురై కలిగిన ప్రాణాలు కోల్పోతున్నారని. అంతేకాదు, మన ప్రాణాలతో పాటు ఎదురుగానే ప్రాణాలకు కూడా ప్రమాదం కలిగిస్తున్నారు. రోడ్డుమీద వాహనం నడిపేటప్పుడు మేగంబోటి అత్రాచనకు చుట్టూ ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలి. అంతరంగా వెళ్తుంటే ఆత్రాచనతో ప్రాధాన్యం మేగంగా నడవడం ఎప్పుడోకీ ముందే కాదు. ట్రాఫిక్ సిగ్నల్ ద్వారా పాటించడం, హెల్మెట్ ధరించడం, సీటుబెల్ట్ పెట్టుకోవడం ప్రతి ఒక్కరి బాధ్యత. చిన్న నిర్లక్ష్యం పెద్ద ప్రమాదాలకి దారి తీస్తుంది. మన కోరిక మోతే కాకుండా రోడ్డుపై ప్రయాణించే ప్రతి ఒక్కరి ముందే జాగ్రత్త ఉండాలి.

- నిమ్మగడ్డ కృష్ణ, హైదరాబాద్

అందరిని సమానంగా చూడాలి
కమ్మడి కుటుంబంలోని నీనున్ననని అ కుటుంబంలోని
కోరిక సభ్యులపట్ల జరుగుతున్న వివక్షత, అన్యాయా
న్ని ఎప్పుడీకాదు. అడుగుతూనే ఉండాలి. ఒకరిని ఎక్కు
వగా మరొకరికీ తక్కువగాచూస్తూ సహాయ సహకారాలు,
అందకపోతే తత్ఫలంగానే దెబ్బ తీసకపోతే ఎవరెప్పుంది.
ఒక కుటుంబంలోని అందరూ సమానమే కదా ఎందుకు
ఈ వ్యత్యాసం వివక్షత. తత్ఫలంగానే బ్రతకాలి.

- మోతే శివకుమార్, రంగారెడ్డి జిల్లా

పునః తనిఖీలు నిర్వహించాలి

నవతళ్ళు నికేతన్ విషాదం మనందరినీ కలవేసింది. ఇలాంటి పుటులను బరిగివచ్చుడు దిగ్విక్రం వ్యవస్థకేయదం, వివారణ కాక ఆదేశించినందు, బాధిత కుటుంబాల ఆయనగా నిలవడం అవసరమే. అయితే అంతకంటే ముఖ్యమైనది ఇలాంటి విషాదాలు పునరావృతం కాకుండా ముందస్తు భద్రతా వ్యవస్థలను మురితం బలోపేతం చేయడం. ప్రతీ ప్రమాదం పూను ఒక పాత్రను పోషిస్తుంది అనిపిస్తా. ఆ పాత్ర విశిష్టతల్లో మారుతూ ఉంటుంది. చర్యగా మారాలి. వేగంగా విస్తరిస్తున్న పట్టణాల్లో సామాజిక భవనాలు, ఆరోగ్యవియోగారం ఉన్న నిర్మాణాలు, విద్యా, రద్దల వంటి గృహాలు, పాఠశాలలు, ఆసుపత్రులు, ప్రభుత్వ కార్యాలయాలను వంటి ప్రజా వియోగ భవనాల భద్రతపై దృష్టి పెట్టాలి. నిర్మాణం పూర్తయిన తర్వాత భవనం భద్రతా పరీక్షల్లో బాధ్యత ముగియకుండా, నిర్దిష్ట కాల వ్యవధిలో పునః తనిఖీలు నిర్వహించే విధానం ఉండాలి. ఈ విధానానికి ప్రభుత్వం రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ప్రత్యేక భద్రతా పరిశీలన కార్యక్రమాన్ని చేపట్టడం ప్రయోజనకరం.

- సి.హెచ్.ప్రతాప్, శ్రీకాకుళం

నాణెల పంపిణీకి ఆర్.బి.ఐ చర్యలు తీసుకోవాలి

గతంలో, రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా ద్వారా ప్రజలకు నాణేలు పంపిణీ చేయబడేది. ప్రస్తుతం, ఈ వ్యవస్థ లేదు. నాణేలు గుర్తింపు పొందిన వాణిజ్య బ్యాంకుల ద్వారా నాణేలను పంపిణీ చేస్తారునుఆర్.బి.ఐ చెప్పింది. ఆయన ప్రస్తుతం ఏ బ్యాంకుకు వర్కింగ్. ఆ నాణేలు లభించుట లేదు. రిజర్వ్ బ్యాంక్ నాణీని పంపిణీ చేయకపోతే, జనరేషన్, ప్రజలకు ఆ నాణేలు ఎక్కడికాదు. నుండిలభిస్తాయి? వినియోగదారులకునులభంగా అందుబాటులో ఉండేది. 5, 10 విలువ గల నాణేలను గుర్తింపు పొందిన వాణిజ్య బ్యాంకులకు తగినంత పరిమాణంలో పంపిణీ చేయడానికి ఆర్.బి.ఐ చర్యలు తీసుకోవాలి.

- దాసం వెంకటరెడ్డి, బెంగుళూరు

ಬೊರ್ವೆಲ್ಸ್ ಲಿ-ಚಾರ್

[illegible]

-భారత అవినాష్, జనగామ

స్థులు లొంగిపోయాడని, 2024 నుంచి 2026 మార్చి వరకు 3,927 మంది జనజీవన స్రవంతిలోకి వచ్చారని కేంద్రం వెల్లడించింది. తెలంగాణలో ఇదే కాలంలో 721 మంది

వినాయక చవి

వినియోగ పరిధి మన భారతీయ సమాజంలో భిన్న వివక్షత, తత్కారకానికి ప్రతీకగా నిలిచిన పదుంగ. విప్లవాలును తొలిగించే వినియోగదీని పూజించడం మన సంప్రదాయంగా వస్తూవుంది. అయితే కాలానుగుణంగా పదుంగల నిర్వహణలో ఎన్నో మార్పులు వచ్చాయి. భిన్న ఆధ్యాత్మికత, సంప్రదాయం కంటే ఆధ్యాటం, వీటి, ప్రదర్శన ఎక్కువవుతున్న పరిస్థితి కనిపిస్తోంది. దేశవ్యాప్తంగా సుమారు 25 నుండి 30 వేల కట్ట వ్యాపారం జరుగుతుందని కొన్ని నివేదికలలో తెలుస్తోంది. ఈసమర్థంలోనియోగ పరిధిని పర్యావరణ పాతంగా జరుపుకోలేమా? అనే ప్రశ్న కట్టి ఒక్కడూ మేనుకానీ అనుభవించడం ఉంది. జాతీయ పరిధి స్వాతంత్ర్యం కోసం పోరాడేవారందరిని ఒకే జెండా కింద తీసుకున్నట్లు ప్రజలలో దేశభక్తిని పెంపొందించేసేలం చేస్తున్నారు. మతాన్ని ఆధారంగా తీసుకుని ప్రజలలో జాతీయ వైతత్వం కలిగించడం చేస్తారు. వినియోగ పరిధి 1893 ముందు ఎక్కువగా ఇళ్లలో జరుపుకునే సాధారణ కట్టగా ఉండేది. నవగంగాధర లిఆల్ దానిని సామాజిక కట్టగా గా మార్చి, పరిమళాన్ని అనేక వర్గాల వారిందుకుంటుంది ఒక్కటిగా చేర్చే ప్రయత్నం చేశారు. జాతీయీయంలో లోనియోగ పరిధిని సామాన్యక వదుంగగా మార్చిన పునత కోరమూక బాలగంగాధర లిఆల్ గారే. బ్రిటీష్ పాలనలో ప్రజలను ఒక దేశీకృతి తీసుకువచ్చడం కష్టమైన సమయంలో ఆయన వినియోగ పరిధిని ఒక జాతీయ పదుంగగా మార్చారు. ప్రజల గుమికూడి పూజలు చేయడం,సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలను నిర్వహించడం, స్వాతంత్ర్య పోరాటం, జాతీయ గీతాలు, జాతీయ వైతత్వం వినిపించడంవల్ల వినియోగ పరిధి ఒక సాంస్కృతిక, రాజకీయ పునరుజ్జీవం చెందుతూ నిలిచింది. కానీ నేడు ఒకే వీరలో, ఒకే గ్రామంలో రెండు మూడు వినియోగ మండలాలు కూలాలవారి,వర్గాల వారిగా, రాజకీయ పార్టీలవారి విడివిడిగా జరుపుకుంటున్నాయి. కానీ ప్రస్తుతం అనేక పెద్ద గణేష్ మండపాలకు రాజకీయ పార్టీలు లేదా కార్పొరేట్ సంస్థల సహకారం లభిస్తోంది. ఇది ఒక విధంగా ఓటు బ్యాంక్ రాజకీయాలకు దారితీస్తోంది. వినియోగ పరిధి ఒక మతపరమైన పదుంగ మాత్రమే కాకుండా, చరిత్రలో స్వాతంత్ర్య పోరాటానికి ఆయుధం, నేడు రాజకీయ ప్రభావానికి చేపక. ఇది భారతీయ సమాజంలో మతం, సంస్కృతి, రాజకీయాల సమైక్యతగా ప్రత్యేక సాగం సహపాదించింది. కానీ ప్రస్తుతం

శ్రీశైలం దూడం

లోంగింపానుట్టు రాష్ట్ర ప్రభుత్వంతెలిసింది. లోంగింపవారికి చేయూత పెట్టడం తొలి ప్రక్రియలో భాగమ. అయితే అదే సమయంలో గతంలో అరెస్టయినవారికి చికిత్సకున్న వారికి సమీక్షిస్తేనా ప్రభుత్వం దృష్టి పెట్టాలి. లోంగింపనూనూనారి పునరావాసంకుంటే జైల్లో ఉన్నవారికి స్వామ్య సమీక్ష ఎందు కు ఉంటుందామ? అన్న ప్రశ్నకు విమర్శనా వెతకాల. అయితే ఇదిఅందరినీ ఒకేసారి విమర్శన చేయాలనే డిమాండ్ కాదు.హత్యలు, పెట్టుబ్బ, భద్రతాభంగాలపై దాడులు బందీ తీర్చమైన నేరాల అలోపణలు కన్న కేసుల్లో విచారణ తప్పని నరి.అధికారము న్యాయంజరగిలి.కానీ సుప్రీంకోర్టు గతంలో డాక్టర్ బ్రదుర్తి విమర్శనలో ఇప్పటి మార్గదర్శకాలు సూచిత్రి, ఏకతర బడి విచారణ సాగిన కేసులు, అధికాలు బంజీహాంకం ఉన్న కేసులు,చిన్నస్థాయి మాత్రం సమీక్షలో దీర్ఘకాలం జైల్లో ఉన్న వారి పర్యవేక్షిని మాత్రం అప్రగర్హకం పరిశీలింకాలి. బంధు వాసం కేంద్ర హోంలాస్ట్రోగర్హకం ప్రత్యేక సమీక్ష వ్యవస్థ ఏర్పాటు చేయాలి. రాష్ట్రవాచారిగ

తి పర్యావరణ ప

డా. ఎ. జాగ్గరాజ్

వినియోగ విప్లవం తయారోలో ప్లాస్టర్ ఆఫ్ పారిస్, రసాయనిక రంగులు వాడటం వల్ల చెరువులు, నదులు, ఇతర జలవనరులు తీవ్రంగా కలుషితమవుతున్నాయి. నిమిషం కంటే తక్కువ సీటిలో కలిసి రసాయనాలు జలవనరులు పోషన కలిగించడమే కాకుండా నీటి నాణ్యతను విషమిస్తాయి. పూజా సామగ్రి, ప్లాస్టిక్ కవర్లు, అలంకరణ వర్గాలు కూడా నీటి వనరులను చెత్తకప్పలుగా మార్చుతున్నాయి. దేవుడిని పూజించే పేరుతో ప్రకృతిని నాశనం చేయడం ఎంతవరకు సహజమనే? జ్ఞానం, ఆశ్రమం వేరైనా పశువులే కాదు.

లో వర్తవ్యక్షేపచందరో అధికార యంత్రాంగం తలపూ విపలమవుతుంది. నిబంధనలు కాగితాలపై కఠినంగా ఉన్నా, వాటిని కట్టించని నన్ను మన వర్తలు తీసుకొవడం లో మోక్షం నిర్వహించ కని పిన్నుంది. ముందుగా అవగాహన కల్పించడం, ప్రత్యాపన యు నిష్పన్న ఏర్పాటు చేయడం, వ్యర్థాల నిర్వహణను వర్తవ్యక్షేపచందం వంటి వ్యర్థాల మరింత తన నువ్వంగా ఉంచాలి. ఇక రాజకీయ చర్యలకు పాత్ర కూడా ప్రశ్నించాలినిచే, ప్రజల మద్దతు కోసం పందుగా తన నుయంలో భారీ ఏర్పాట్లకు ప్రోత్సాహం ఇవ్వడం, సైన్య వినియోగం, భారీ శిక్షాలు, కూటాహూన రాజకీయ ప్రతిష్టగా చూడడం సరికాదు. మర్యాదవరణ విరళిక్షణ గురించి వేడితలపై ముఖాధనం ఒక పుష్ప, మర్యాదవరణ నిబంధనలు అక్షయమివ్వే కాకరక్షప్రతిపాలకు మద్దతు ఇవ్వడం మరోపైపై ఉండకూడదు.

మావోయిస్టు నేపథ్యం ఉండిజైల్లో ఉన్నవారి పూర్తి వివరాలు నేనెరిగిరాదు. అప్పుడయిన తేదీ, కేసుల సంఖ్య, ఛార్జీషీట్ దాఖలు వంటివి, విచారణ దశ, నిర్బంధించిన కాలం, వయస్సు, ఆరోగ్యం, ఇతర విశాలాస్థి కేసులు వంటి అతానానం ఒక వ్యవస్థలో నమోదు చేయాలి. ఇదేకొద్దరు మింది విచారణలో ఉన్న కేసులకు ప్రాధాన్యమివ్వాలి. పదేళ్లు దాటిన కేసులను ప్రత్యేకంగా పరిశీలిస్తారు. దీనిలో మావోయిస్టు కేసుల్లో జైల్లో ఉన్నవారి శిరచ్ఛేదన జాతీయసంఖ్య ప్రకారం అందు బాటులో లేకపోవడం కూడా ఒక లోపే. ఒక నేపథ్యం కేంద్రం ఒక నమగ్ర జాతీయ దేదాదాని రూపొందిస్తే ఎవరు ఎందుకు జైల్లో ఉన్నారు, ఎంతకాలంగా ఉన్నారు, కేసు ఏదశలో ఉందన్నది స్పష్టమవుతుంది. తుపాకీ గిని పరిశీలనలోకి నమోదు అలవాటు తెలిసినప్పుడు, న్యాయం కోసం ఎదురుచూస్తున్న జైలు జీవితాలపైగా అదే నమోజం ఒకసారి వెనక్కి తిరిగి చూడాలి. కేసు ఉపబే విచారణ.. నేరం రుజువులే శిక్ష.. న్యాయం లేకుంటే పాపం. జైల్లో ఉన్నవారిపై ఒకే మానసిక మూర్ఖం. ఇదే శాంతికి శాస్త్రచ్ఛేదన బాట.

వినాయక చవితి పర్వావరణ హితంగా సాగాలి

అందుకా నిలవాలి. అంతకాదు, ప్రజల్లో, ముఖ్యంగా యువతలో చాలా విధానాల్లో గొప్ప అభివృద్ధి తీసుకొని వస్తున్న హాదీని కూడా ఆలోచించాలి. పెద్దపిల్లలు, ఎక్కువ వైద్యులు, భారీ సౌందరి స్పెషల్, ఎక్కువ అంజులు కార్యక్రమాలు, ఎక్కువ ఖర్చు ఇవ్వచ్చుతనానికి ప్రమాదకారక మూల తూతున్నా. సామాజిక మాధ్యమాలలో తమ కార్యక్రమం అందరి రకంలో ప్రత్యేకంగా కనబడిపోవడం తాపత్రయం కూడా ఈ హాదీని పెంచుతోంది. కానీ భక్తిని కొలవడానికి విగ్రహాల ఎత్తు అవసరమా? భక్తిని నిరూపించడానికి దేదెట్లా అవసరం? దేదెద్దేదే ప్రేమను మానసికంగా యువతలో ఈ నాశనం చేయడం అవసరమా? నిజానికి ప్రస్తుతంలో ఈ పరిస్థితిని మార్చగల శక్తి వుంది. పర్యావరణహిత మట్టి విగ్రహాలను ప్రోత్సహించడం, సహజ రంగులు ఉపయోగించడం, స్థానిక దుస్తులూ ఉండటం, శబ్దశూన్యస్థాని తగ్గించడం, శుక్రత్రిమి మార్చడం కులంబుల ఉపయోగించడం, నిమజ్జనం తర్వాత పరిసరాలను శుభ్రం చేయడం వంటి కార్యక్రమాలు యువత ముందుగా గొప్ప మార్పుల వంటివి చేపట్టాలి. ఈ పనుల పోషకం అవుతుంది, గొప్ప మార్పుల నాయకత్వం వహించడంలోనే యువత అసర్వేన గొప్పతనం ఉంది. పర్యావరణహిత విచారయత పటిష్ఠి అంటే పురుషులు ఆహారం అందించడం, వందల వేల జూర్యులతో జరుపుకోవడం. మట్టి విచారంకుడిని ప్రత్యస్థితి, సహజ పదార్థాలతో అలంకరించి, ఇంట్లోనే లేదా నిర్దేశిత ప్రదేశాల్లో నిమజ్జనం చేయవచ్చు. పూజా సామాగ్రిని నీటిలో వదులుతున్నా ప్రత్యేకంగా సేకరించిన సరైన విధానాన్ని నిర్వహించవచ్చు. గణిత మండలాలు రోటికి కుప్పడా నేపా కార్యక్రమాలకు దేక్షకా మూలాలి. విచారయకుడు విష్ణులను తొలగించే దేవుడు. మరి మన పురుషుల వల్లే పర్యావరణానికి కొత్త విష్ణులూ ఎందుకు సృష్టించాలి? ప్రస్తుతాన్ని కాపాడటమే విచారయకుడి మనం సృష్టించగలిగే నిమజ్జనం నైపుణ్యం. పర్యావరణ పరిరక్షణభావ్యత ఒక్క ప్రభుత్వానిదే కాదు, అధికారునే కాదు, నిర్వాహకుల దే కాదు. ప్రభుత్వం నియంత్రులు కనీసంగా అటులు చేయాలి. రాజకీయ నాయకులు భార్యతాయితోతమే ఆదర్శాన్ని చూపాలి. నిర్వాహకులు భార్యతాయితో దూరంగా ఉండాలి. ప్రజలు, యువత తమ గొప్పతనాన్ని పర్యావరణ హిత మార్గంలో జరిపి మానసికంగా, ప్రభుత్వ ముందు సహజాన్ని గౌరవిస్తూనే, గణేశుడిని భక్తితో జరుపుకోవడం పండుగలు నిజంగా ఆరంభించాలి చేసేందుకు

MARUTI SUZUKI

NEXA

MAKE YOUR MOVE
BEFORE THE PRICE DOES.

Prices are rising soon. Lock in your e VITARA today.

e VITARA
India goes electric

INDIA'S LARGEST**
FAST-CHARGING NETWORK

543 km RANGE*

BHARAT NCAP

5 STAR SAFETY RATING BNCAP

NEXA edge

60% ASSURED BUYBACK
AFTER 3 YEARS

8 YEARS WARRANTY
• BATTERY: 8 YEARS
• VEHICLE: 3+5 (PAID) YEARS

SCAN TO CONNECT TO
A SHOWROOM NEAR YOU

E-BOOK TODAY @
WWW.NEXAEXPERIENCE.COM

Creative Visualisation. Images used are for illustration purposes only. | Applicable T&C available at the dealership. | **As certified by Kantar IMRB for an OEM platform for end-to-end usage as on November 28, 2025. | *543 km range: Certified range; actual results may vary by driving conditions and usage. | Assured buyback plan is available on payment basis with the option of 3 years/45 000 km or 4 years/60 000 km ownership plans (whichever is earlier). The program is offered through an insurance company. e VITARA comes with standard warranty of 3 years/1 00 000 km (whichever is earlier) with an option of extending the same on payment basis to 5 years/1 40 000 km and service activated coverage for 6th to 8th year for EV related components. Offers are subject to availability of stock, and valid till limited period.